

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

_____ Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO SAUGUMO PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. VIII-49 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija teikia Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 priedėlio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas). Pateikiame apibendrintą informaciją apie įstatymo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	<p>Žemės ūkio ir maisto ūkio pripažinimas ypač svarbus nacionalinio saugumo sektoriui ir yra aktualus susiklosčius šių dienų geopolitinei situacijai, todėl siekiant užtikrinti vieną svarbiausių valstybės uždavinių – aprūpinti gyventojus maisto produktais, būtina, kad žemės ūkio ir maisto sektoriai (įskaitant pašarų gamybą, pakuočių gamybą ir su sektoriumi susijusią logistiką) būtų įteisinti kaip ypač svarbūs ekonomikos sektoriai bei užtikrinta nepertraukiama jų veikla (prieiga prie energetinių išteklių, prekių judėjimas per sienas ir šalies viduje, prioritetinės prieigos prie reikiamų išteklių, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą gamybinį ir tiekimo procesus) ekstremalių situacijų ar krizės metu.</p> <p>Įvertinus esamus teisės aktus pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. gruodžio 16 d. nutarimo Nr. XIV-795 redakcija patvirtintos Nacionalinio saugumo strategijos (Strategija) 34.4 papunktyje yra iškeltas Valstybės ir savivaldybių institucijų bei piliečių pasirengimo remti ginkluotos gynybos uždavinių vykdymą užtikrinimo uždavinys „užtikrinti, kad civilinių sektorių, ypač transporto, energetikos, finansų ir kredito, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, žemės ir maisto ūkio plėtra atitiktų pasirengimo valstybės ginkluotai gynybai poreikius, didintų ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumą ir saugumą, garantuotų pakankamą strateginį rezervą ar reikalingus gamybos pajėgumus“, o 43.11 papunktyje – ekonominio ir energetinio saugumo užtikrinimo uždavinys „užtikrinti apsirūpinimą savo gamybos maisto ištekliais, naudojant vietines žaliavas“. Tai jau rodo padidėjusį dėmesį maisto sektoriui, kadangi šių nuostatų ankstesnėje Strategijoje nebuvo.</p> <p>Pastebėtina, kad reaguodama į susidariusią situaciją rinkose dėl Rusijos invazijos į Ukrainą ir suprasdama, jog siekiant užtikrinti apsirūpinimą maistu yra reikalingi operatyvūs sprendimai bei tikslinė parama labiausiai nukentėjusiems sektoriams, Europos Komisija (toliau – EK) 2022 m. kovo 23 d. paskelbė Komunikatą dėl apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto sistemų atsparumo stiprinimo. Jame EK pristatė trumpalaikius ir vidutinės trukmės veiksmus (tiek pačios EK, tiek valstybių narių), skirtus didinti pasaulinį apsirūpinimo maistu saugumą ir remti Europos Sąjungos (ES) ūkininkus bei vartotojus, atsižvelgiant į kylančias maisto kainas ir žaliavų (pvz., energijos ir trąšų) sąnaudas.</p>
--------------------------------	--

	Pažymėtina, kad asociacija „Lietuvos maisto pramonė“ (2022-03-14 pasirašytame Lietuvos grūdų perdirbėjų ir prekybininkų asociacijos, Lietuvos paukštinkystės asociacijos, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos, Lietuvos pienininkų asociacijos „Pieno centras“ rašte) kelia sklandesnio maisto gamybos ir tiekimo grandinių veikimo problemas bei 2022-05-13 raštu pateikia asociacijos siūlymą dėl Maisto sektoriaus įteisinimo, kaip ypač svarbaus sektoriaus.
II. Siūlomos priemonės	Įstatymo projektu siūloma papildyti Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo priedėlio I dalies 4 skyriaus poskyrio „Ekonominė politika“ trečiąją pastraipą, kurioje įvardyti strategiškai svarbūs nacionaliniam saugumui ūkio sektoriai – žemės ūkio ir maisto ūkio sektoriai ir papildyti nauja pastraipa, kurioje reglamentuojama, kad Vyriausybė siekia, jog žemės ūkio ir maisto ūkio plėtra užtikrintų šalies apsirūpinimą pagrindiniais savo gamybos maisto ištekliais. Įteisinus šiuos pakeitimus tikimasi, kad įvykus nenumatytoms ekstremalioms situacijoms, bus užtikrinta žemės ūkio ir maisto ūkio nepertraukiama veikla, gyventojai visada bus aprūpinti maisto produktais.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Sudaromos prielaidos žemės ūkio veiklos subjektams gauti paramą palankesnėmis sąlygomis.

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įstatymo projektas neįgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatų.

Įstatymo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (Nr. 22-9890). Visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti savo pastabas ir pasiūlymus. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo numatyta. Energetikos, Susisiekimo, Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijos ir Konkurencijos taryba raštu pateikė, kad pastabų neturi, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, Lietuvos žemės ūkio taryba, asociacija „Lietuvos maisto pramonė“, Lietuvių grūdų perdirbėjų ir prekybininkų asociacija, Lietuvos paukštininkystės asociacija, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacija, Lietuvos pienininkų asociacija „Pieno centras“, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Strateginio planavimo departamentas (direktorė Virginija Žoštautienė, tel. 239 8421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt) Strateginio planavimo skyriaus (vedėjas Edvardas Makšeckas, tel. 239 1083, el. p. edvardas.makseckas@zum.lt.) vyriausioji specialistė Rimantė Juodenienė, tel. 680 44 349, el. p. rimante.juodeniene@zum.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Nutarimo projektas, 1 lapas.
5. LR Energetikos ministerijos 2022-07-08 raštas Nr. (22.5-24Mr) 3-1113, 1 lapas.
6. Susisiekimo ministerijos 2022-07-04 raštas Nr. Nr. 1D-I-4560, 1 lapas.
7. Teisingumo ministerijos 2022-07-05 raštas Nr. (1.6Mr) 2T-1047, 1 lapas.
8. Vidaus reikalų ministerijos 2022-07-05 raštas Nr. 1D-3626, 1 lapas.
9. Konkurencijos tarybos 2022-07-13 raštas Nr. (2.30Mr-43) 6V-868, 1 lapas.

Aplinkos ministras,
pavaduojantis žemės ūkio ministrą

Simonas Gentvilas

Rimantė Juodenienė, tel. 680 44 349, el. p. rimante.juodeniene@zum.lt